

Trajnostno ravnanje z odpadnimi materiali kot izhodišče za razvoj okoljske zavesti v predšolskem obdobju

Alenka Šiška

Vrtec Mavrica Trebnje

Kostanjevica na Krki, 30. 5. 2026

Uvod

- Trajnostni razvoj in globalni okoljski izzivi
- Vloga vrtca pri oblikovanju trajnostnih vrednot
- Pomen vsakdanjih navad in zgleda

Namen prispevka

- Predstavitev praktičnih dejavnosti
- Uporaba odpadnih materialov kot didaktičnega orodja
- Razvoj odgovornega odnosa do okolja

Teoretična izhodišča

- Ravnotežje med okoljem, družbo in gospodarstvom
- Oblikovanje vrednot in navad
- Trajnost kot del celotnega vzgojno-izobraževalnega procesa

Predšolsko obdobje in trajnost

- Oblikovanje temeljnih vrednot
- Učenje skozi igro in izkušnjo
- Povezovanje vrtca, družine in skupnosti

Izkustveno učenje

- Aktivna vloga otroka
- Učenje skozi raziskovanje in ustvarjanje
- Napake kot del učnega procesa

Načrtovanje in organizacija dejavnosti

- Opazovanje otrok in pogovori
- Sodelovanje s starši, z lokalnim okoljem
- Zbiranje in priprava materialov
- Varnost in higiena
- Razvrščanje materialov
- Oblikovanje ciljev
- Načrtovanje poteka posameznih dejavnosti

Ogled tovarne za predelavo kovin kot primer
povezovanja vrtca z lokalnim okoljem

Razvrščanje odpadkov v zabojnik

Razvrščanje zbranih materialov glede na vrsto in lastnosti

Uporaba odpadnih materialov

- Odpadek kot vir
- Spodbujanje ustvarjalnosti in problemskega mišljenja
- Medpredmetno povezovanje

Iščemo možnosti preoblikovanja

Izdelava didaktičnih iger

- Aktivno soustvarjanje otrok
- Proces: zbiranje – načrtovanje – izdelava – uporaba

Igra Človek, ne jezi se

- Izdelava igralne površine in figur iz plastenk (miza, barvni papir, samolepilna folija)
- Izdelava kocke iz kartonske škatlice
- Razvijanje štetja in strategij, upoštevanja pravil, socialnih veščin

Izdelava igre „Človek, ne jezi se“

Podiranje pločevink

- Zbiranje in čiščenje pločevink
- Okraševanje in sestavljanje stolpa
- Razvoj motorike in koordinacije

Izdelava igre „Podiranje pločevink“

Iskanje parov na otip

- Lepljenje različnih odpadnih in naravnih materialov na kartončke
- Razvoj zaznavanja in koncentracije

Izdelava igre „Iskanje parov na otip“

Domine

- Izdelava iz obdelanih lesenih deščic, risanje motivov, vrtanje luknjic)
- Dve vrsti (simboli in pike)
- Razvoj logičnega mišljenja

Izdelave igre „Domine“

Evalvacija dejavnosti

- Otroci kot aktivni soustvarjalci (ne le uporabniki)
- Proces dela: zbiranje materialov → načrtovanje → izdelava → preizkušanje → uporaba
- Skupno načrtovanje: ideje, pravila, materiali, dogovarjanje
- Razvoj spretnosti: ročne spretnosti, natančnost, potrpežljivost, ustvarjalnost
- Uporaba odpadnih materialov → nastanek uporabnih iger
- Večja skrbnost, odgovornost in ponos pri uporabi lastnih izdelkov
- Predstavljanje iger drugim → večja motivacija in občutek uspeha

Učinki dejavnosti

- Otrok – aktivni soustvarjalec
- Socialni razvoj – sodelovanje, komunikacija, iskanje rešitev
- Čustveni razvoj – samozavest, občutek lastne vrednosti
- Kognitivni razvoj – razvrščanje, reševanje problemov, primerjanje

Igra z izdelanimi didaktičnimi igračkami

Vloga vzgojitelja

- Zgled trajnostnega ravnanja
- Spodbujanje raziskovanja
- Razvoj kritičnega mišljenja

Povezava s podnebnimi spremembami

- Razumevanje vpliva človeka na okolje
- Zmanjševanje porabe virov
- Majhna dejanja štejejo

Izzivi in omejitve

- Higiiena in varnost materialov
- Časovna zahtevnost priprave
- Razlike v podpori domačega okolja
- varnost pri rokovanju z različnim orodjem

Prenosljivost pristopa

- Uporaba v različnih okoljih
- Možnost prenosa v osnovno šolo
- Dolgoročni vpliv na vrednote

Zaključek

- ▶ Trajnostno ravnanje kot učinkovito izhodišče
- ▶ Učenje skozi izkušnjo in igro
- ▶ Prispevek k trajnostno naravnani družbi

Literatura

30

Breznik, I. (2010). Okoljska vzgoja v vrtcu. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Hohmann, M., & Weikart, D. P. (2005). Vzgoja in učenje predšolskih otrok: aktivno učenje v vrtcu. Ljubljana: DZS.

Klemenčič, S., & Šimenc, M. (2014). Vzgoja za trajnostni razvoj v vrtcu. *Sodobna pedagogika*, 65(2), 28–44.

Kranjc, S. (2011). *Otrok, igra, učenje*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Marentič Požarnik, B. (2012). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.

Palmer, J. A. (1998). *Environmental education in the 21st century: Theory, practice, progress and promise*. London: Routledge.

Siraj-Blatchford, J., Smith, K. C., & Pramling Samuelsson, I. (2010). *Education for sustainable development in the early years*. Gothenburg: World Organization for Early Childhood Education.

Sterling, S. (2001). *Sustainable education: Re-visioning learning and change*. Totnes: Green Books.

United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York: United Nations.

Zupančič, M., & Kavčič, T. (2011). *Razvojna psihologija*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

**HVALA ZA VAŠO
POZORNOST**